

Allergie kind: Eczeem bij kinderen

Wat is eczeem?

Eczeem is een chronische huidaandoening. Het gevolg is een droge huid en vaak een ontsteking in de huid die maar voor een deel te beïnvloeden is. De aanleg hiervoor is meestal erfelijk.

Andere namen voor eczeem zijn constitutioneel eczeem, dauwworm, atopisch eczeem en dermatitis.

In Nederland lijden ongeveer 400.000 mensen in meer of mindere mate aan eczeem. Daarmee staat de aandoening op de vierde plaats in de top 10 van chronische ziekten in Nederland. Bij kinderen is eczeem na astma zelfs de belangrijkste chronische aandoening.

Eczeem komt vaak voor met andere allergische ziekten zoals: astma, hooikoorts en voedselallergie. Deze groep ziekten noemen we de atopische ziekten.

Oorzaak

De precieze oorzaak van eczeem, is niet bekend. Er spelen verschillende factoren een rol bij het ontstaan van eczeem:

- aanleg of erfelijkheid
- allergenen: allergenen zijn stoffen die een allergie kunnen veroorzaken. Voorbeelden van allergenen zijn: latex, rubber, nikkel en conserveermiddelen.
- niet allergene factoren: er bestaan ook niet-allergene stoffen zoals water, zeep, wol en alcohol die eczeem kunnen uitlokken of verergeren. Verder kunnen factoren als droge huid, droge lucht, warmte, fel zonlicht, transpiratie, psychische gesteldheid en de algehele conditie van invloed zijn op eczeem. Spanningen en stress kunnen bijvoorbeeld eczeem verergeren.

Verschijnselen

Eczeem kan in twee fasen worden onderverdeeld: de acute en chronische fase. Het verloop van eczeem is wisselend. Perioden met weinig of geen klachten wisselen af met perioden waarin het eczeem actief is.

Een acute aanval duurt enkele dagen tot enkele weken. Een acute eczeemaanval kenmerkt zich door:

- (soms) hevige jeuk,
- een rode, gezwollen en warme huid,
- verschijnen van bultjes op de huid,
- ontstaan van met vocht gevulde blaasjes op de huid,
- krabsporen.

Bij een chronische fase van eczeem neemt de roodheid af. De chronische fase kenmerkt zich door:

- schilfering van de huid,
- dikkere huid,
- grovere huidlijnen,
- ontstaan van kloven.

Behandeling

De behandeling van eczeem bestaat uit diverse onderdelen, namelijk de behandeling van de droge huid en van het eczeem zelf.

Droge huid

Op de eerste plaats staat de behandeling van de droge huid. Goede verzorging van de huid met zalven, crèmes, olies en lotions is de eerste stap om het eczeem zo rustig mogelijk te houden.

Zalf, crème en lotion zijn namen die aangeven hoeveel water en vet er in een smeersel zit:

- Een zalf is een samenstelling van veel vet en weinig tot geen water.
- Een crème is een samenstelling van vet en water.
- Een vetcrème is een samenstelling van zalf en crème.
- Een lotion is een samenstelling van weinig vet en veel water.

Ook leefregels die het uitdrogen van de huid tegengaan en de schade door het krabben beperken zijn belangrijk. Voorbeelden hiervan zijn:

- Beperk contact met water (maximaal 2 -3 keer per week douchen)
- Gebruik een zeepvervanger en milde shampoo
- Zoek naar mogelijkheden om zo min mogelijk te krabben (neem maatregelen die de jeuk verlichten, vermijdt factoren die de jeuk verergeren en kies voor katoenen kleding)
- Beperk het stuk krabben van de huid

Het eczeem

Bij een opvlamming van eczeem worden zalven of crèmes voorgeschreven waaraan een medicijn is toegevoegd dat de ontstekingsreactie kan tegengaan: de hormoonzalf (corticosteroiden). Corticosteroiden zijn hormonen die sterk lijken op het hormoon cortisol, dat in het lichaam in de bijnierschors wordt aangemaakt. Zalven met corticosteroiden worden daarom ook hormoonzalven genoemd.

Hormoonzalven onderdrukken het ontstekingsproces in de huid en daardoor de verschijnselen van het eczeem. Hormoonzalven gaan roodheid, warmtegevoel, zwelling, jeuk en pijn tegen. Hormoonzalven nemen niet de oorzaak weg, maar kunnen de verschijnselen helpen bestrijden. Deze zalven worden door het lichaam zelf weer afgebroken, zodat hun werking slechts van tijdelijke aard is.

Veel mensen zijn bang voor bijwerkingen van hormoonzalven. Ouders van kinderen met eczeem zijn vaak bang voor de lange termijn effecten van deze middelen. Deze angst is niet nodig. Corticosteroiden worden al tientallen jaren gebruikt. Inmiddels is veel bekend over het ontstaan en voorkomen van bijwerkingen. Het zijn goede middelen indien men ze op correcte wijze toepast.

Een kind met eczeem dat niet behandeld wordt, ondervindt zodanig veel hinder van de aandoening dat het zich niet goed kan ontwikkelen. Het is immers alleen bezig met de jeuk, het slaapt slecht en het eczeem heeft daardoor een grote impact op het hele gezin!

Zalven

Het zalven dient consequent te gebeuren. Om dit goed bij te houden, kunt u gebruik maken van een [zalfaftekenschema](#). De kinderarts of kinderlongverpleegkundige informeert u over hoe vaak u moet smeren en hoe u vervolgens moet gaan afbouwen. Dit laatste gebeurt aan de hand van een [Afbouwschema hormoonzalf](#).

Training Leef met eczeem

Het leven met eczeem is niet makkelijk en roept waarschijnlijk ook veel vragen bij u op zoals: hoe kan ik de behandeling het beste toepassen? Hoe ga ik om met reacties van mensen uit mijn omgeving? Hoe kan ik de jeuk bij mijn kind met eczeem verminderen? Hoe geef ik uitleg over eczeem op het kinderdagverblijf?

Om antwoord op deze en nog vele andere vragen te krijgen, kunt u online gratis een training volgen. Deze training heet 'Leef met eczeem' en bestaat uit vijf modules met informatie, ervaringsverhalen, video's en oefeningen. De training is een aanvulling op de medische zorg van de huisarts, specialist of verpleegkundig specialist allergologie.

U kunt de training gratis volgen mits u door de kinderarts of de verpleegkundig specialist allergologie hiervoor wordt aangemeld. U krijgt dan een wachtwoord per e-mail toegestuurd en kunt op www.leefmeteczeem.nl inloggen en de training starten.

Verpleegkundig spreekuur

Op de polikliniek Kindergeneeskunde, maar ook op de polikliniek Dermatologie is een speciaal verpleegkundig spreekuur voor mensen met eczeem. Het spreekuur is een combinatie van uitgebreide voorlichting over eczeem en de behandeling ervan. Een onderschat probleem bij eczeem is de jeuk. Daarom krijgt de aanpak van de jeuk tijdens het spreekuur ook aandacht. Zo kunnen er verschillende soorten zalven en crèmes worden geprobeerd. Ook wordt informatie gegeven over hulpmiddelen, zoals anti-krabpakjes en is er allerlei foldermateriaal beschikbaar.

Voor dit spreekuur geldt dat er eerst een verwijzing van de huisarts nodig is voor de dermatoloog of kinderarts, die daarna de patiënt door kan verwijzen naar de eczeem verpleegkundige.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek kindergeneeskunde op telefoonnummer: 0413 - 40 19 44. Mogelijk vindt u uw antwoorden op een van de volgende websites:

- www.kindereczeem.nl
- www.vmce.nl
- www.umcutrecht.nl/subsite/eczeem-kinderen.nl

Kinderwebsite

Bernhoven heeft een eigen kinderwebsite: www.bernhovenkids.nl. Hier kunt u, maar ook uw kind(eren) kennis maken met het ziekenhuis. Zo kunt u zich samen voorbereiden op een bezoek aan Bernhoven.

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl

5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40

E: communicatie@bernhoven.nl

I: www.bernhoven.nl

Code: Datum gewijzigd: woensdag 11 april 2018